

NEVARNOST GENERALNE STAVKE ODSTRANJENA

“Toda mi smo pripravljeni!” pravi Homer Martin

NAVZLIC SODNIJSKI PREPOVEDI SE BO VRŠILO DANES V DETROITU VELIKO DELAVSKO ZBOROVANJE

Delavska organizacija dolži vodstvo Chryslerjevih tovarn, da omalovažuje vabilo senatnega odbora in da namenoma zadržuje dokazilni material. — Skupščine se bo udeležilo od 100,000 do 200,000 delavcev. — Nihče se ne briga, če dajo metane oblasti dovoljenje ali ne.

DETROIT, Mich., 22. marca. — United Automobile Workers so sklenili, da zaenkrat še ne bodo proglasili generalne stavke.

Njihov voditelj Homer Martin je rekel: — Nihče naj ne domneva, da se šalimo ali da ne mislimo resno. Mi smo pripravljeni na vse. In če bo potreba, bo izbruhnil generalni štrajk.

Popoldne je obdolžila unija Chryslerjevo korporacijo, da “omalovažuje vabilo senatnega odbora ter da namenoma zadržuje dokazilni material.”

B. C. Hutchinson to odločno taji ter zvrča vso krivdo na stavkarje.

Martin je zapretil, da bo proglasil general. štrajk če ne bodo pustili policisti pri miru sedečih stavkarjev v drugih manjših podjetjih.

Policija se pa ni brigala za to pretnjo ter je izgnala iz neke tiskarne 25 štrajkarjev.

Ko se je neki uradnik Chryslerjeve družbe izrazil, da Homer Martin le “bluffa”, je slednji odvrnil: — O, seveda, mi samo bluffamo. Za časa stavke pri General Motors so nam očitali bluff in sedaj ga nam očitajo. Pa se bodo bridko prevarali.

Avtni delavci se pripravljajo in delajo načrte za jutrišnjo delavsko skupščino, ki se bo vršila pred mestno hišo na Cadillac Square. Sklicali jo bodo, četudi jim mestna uprava ni dala tozadnega dovoljenja.

Podpredsednik unije Ed Hall je rekel: — Nas presneto malo briga, če dobimo dovoljenje ali ne. Prišli bomo. Od stotisoč do dvestotisoč nas bo zbranih na Cadillac Square. S tem bomo pokazali moč delavstva in bomo ponovno odločno zahtevali, naj policija preneha s svojo stavkolomsko brutalnostjo.

Glede močnosti generalnega štrajka je izjavil Homer Martin: — Če bomo proglasili generalni štrajk, kakršnega še ni videla dežela.

Delavska tajnica Miss Perkins se še nadalje prikladeva doseči sporazum med Johnom L. Lewisom, voditeljem odbora za industrijalno organizacijo, in Walterjem P. Chryslerjem, v čigar tovarnah je vsled štrajka šestdeset tisoč delavcev brez dela.

Z governorjem Murphyjem in zveznim posredovalcem Jamesom F. Deweyem je v neprestani telefonski zvezi.

Chrysler pravi, da se ne bo pogajal niti z Lewisom, niti s kakšnim drugim unijskim uradnikom, dokler sedeči stavkarji ne zapuste njegovih tovarn.

Martin je nadalje objavil, da bo začela United Automobil Workers unija pobirati od svojih članov podpise, naj se odstavi župan Frank Couzens, ker je dovolil policistom, da so grdo ravnali s stavkarji pri manjših podjetjih.

Nadaljni razvoji današnjega dne so sledeči:

Governor Murphy je dobil pismo in telefonske klice, da mu neznanci strežejo po življenju.

Chryslerjeva korporacija je zavrnila zahtevo delavske unije, naj prizna unijo kot edino zastopnico delavcev pri kolektivnih pogajanjih.

PLIN JE BIL V ŠOLO SKRIVAJ NAPELJAN

Plinarna ni vedela, da je bil iz njenih cevi napeljan plin v šolo. — Šola je bila vbled razstrelbe porušena.

NEW LONDON, Tex., 22. marca. — Uprava plinarne Parade Gas Co. izjavlja, da je bil brez njene vednosti napeljan plin iz njenih cevi v London Consolidated šolo, ki je bila porušena vsled razstrelbe plina.

Preddelavec plinarne D. L. Clark je preiskovalni komisiji rekel, da gotovo ve, da ni imel nikdo dovoljenja plinsko napeljav šole zvezati s cevmi plinarne. Rekel je, da je na to prišel v četrtek popoldne, nekaj ur po razstrelbi, ki je zahlevala 455 človeških življenj.

Po telefonskem naročilu je plinarna zaprla plin. Clark je nato šel ob plinski napeljav ter je našel jarek, ki je bil po njegovem mnenju star dva ali tri mesece. Tam je zaprl plin.

Clark je dalje rekel, da imajo v tamošnjem okrožju ljudje navado, da skrivaj zvežejo svojo plinsko napeljavo z cevmi družbe in krajevo plin. Zato imajo družbe posebne paznike, katerih naloga je hoditi ob ceveh in gledati, da nikdo ne kraje plina.

Clark je rekel, da služijo te cevi za odvajanje plinov, ki preostanejo po izločitvi benolna iz naravnega plina.

Izvedenec na državnem vseučilišču, dr. E. P. Schoch je rekel, da ni nevarnosti, da bi se slična katastrofa ponovila, samo potrebna je previdnost. — Governor Allreds Warnung je ukazal preiskati po šolah kurilne naprave in jih bo dovoljeno zopet odpreti šele po temeljitih preiskavih.

V nedeljo so pokopali 455 žrtev. Krste so nosili iz hiš in cerkev na pokopališča. Iz vseh krajev Texasa so prišli duhovniki, da so opravili mrtvaške obrede.

RAZVID AVSTRIJSKE LETALSKE ZVEZE.

Avstrijska letalska zveza obsegajoča vsa letalska društva in avstrijske Aeroklube, je sklenila svoj razid, ker ji je finančno ministarstvo odklonilo dosednjo državno podporo.

GRANDI V RIM.

Londonski dopisnik “Intransigenta” sporoča svojem listu v Londonu močno razširjene govorice, da bo sedanji italijanski poslanik v Londonu, ki je bil pred kratkim povzdignjen v grofa, pozvan v Rim, kjer bo spet prevzel vodstvo zunanjih poslov.

HUGHES PROTI REFORMAM

Devet sodnikov prav lahko zmaguje delo. — Za politiko se pa člani najvišjega sodišča ne brigajo.

WASHINGTON, D. C., 22. marca. — Pred senatnim justičnim odsekom je prečital danes senator Wheeler iz Montane pismo, v katerem pravi predsednik najvišjega sodišča, Ch. E. Hughes, da bi bilo delo najvišjega sodišča ovirano, če bi bilo število sodnikov povečano.

To govori Hughes kot uradnik, za politične smernice vlade se pa ne briga. Istega mnenja sta tudi njegova dva tovariša Van Devanter in Brandeis. Najbrž soglašajo z njim tudi vsi ostali sodniki, toda doslej še ni imel prilike vprašati jih o tem.

Senator Wheeler, ki je bil vedno naprednega mišljenja ter podpira liberalni program predsednika Roosevelta, pravi, da ne more soglašati z njegovim predlogom, da bi se število najvišjih sodnikov povečalo. Reforma bi bilo mogoče izvesti le potem amandamenta k ustavi.

John Hessin Clarke, ki je leta 1922 odstopil kot član najvišjega sodišča, je govoril večkrat po radio ter dejal, da je sprememba, ki jo predlaga predsednik, v polnem soglasju z ustavo.

Kongres je doslej že sedemkrat spremenil število sodnikov, pa se ni nihče spotikal nad tem.

PRENOS TRUPLA MARŠALA FOCHA

Njegovo truplo počiva poleg junakov blizu Napoleona. — Kardinal Verdier je vodil cerkvene obrede.

PARIZ, Francija, 21. marca. — Pod kupolo v Les Invalides je bilo truplo maršala Focha, ki je bil vrhovni poveljnik zavezniških armad v svetovni vojni, položeno v stalno grobnico poleg trupla velikega Napoleona.

Do sedaj je njegovo truplo ležalo v stranski kapelici v Les Invalides. Včeraj pa je bila njegova krsta v navzočnosti predsednika Lebruna, visokih uradnikov francoske republike, njegove vdove, hčera in vnukov položena v grobnico, katero je izdelal kipar Paul Landowski.

Nad krsto iz mramorja stoji mogočna skupina francoskih vojakov v uniformah, ki so jih vojaki nosili v svetovni vojni. Na svojih ramah nosijo maršalov kip.

Na treh straneh grobnice so

PIJAČE SO PREDRAGE

Zvezni alkoholni upravitelj je proti natakari- cam. — V skladiščih so velikanske zaloge žganja.

WASHINGTON, D. C., 22. marca. — Zvezni alkoholni upravitelj Wilford S. Alexander daje v stvarni obliki alkoholni industriji nasvete, po katerih se je vredno ravnati.

Cene pijače so previsoke in odpraviti je treba natakari- ce.

Najbolj se pritožujejo ljudje proti gostilnam. Alexander je rekel: “V Združenih državah nismo bili navajeni gledati žene in dekleta, kako stoje za gostilniškimi mizami in pijo, ali pa gostom dajejo pijačo. So celo slučajni, da hodijo dekleta na ulice in vabijo goste. To, kaj takega je mogoče videti samo po razupitih okrajih. Tudi pred prohibicijo so dekleta stregla gostom, toda samo v gostilnah, kjer se je prodajalo pivo. Sedaj pa vidimo natakari- ce v najboljših hotelih ter strežijo gostom z vsakovrstno pijačo. Pametno bi bilo, ko bi alkoholna industrija to odpravila, predno bo zvezna ali pa državna oblast nadzorstvo poostрила.”

Dalje pravi Alexander: — “Mnogi mislijo, da so cene pijače previsoke. Ko je šla prohibicija proti koncu, je bilo mogoče to opravičiti z malimi zalogami, ki so bile na razpolago. Danes pa je to vse drugače. — Tovarne za žganje izdelajo na mesec okoli 20.000.000 galon žganja. Ljudje ga popijo okoli 6.000.000 galon. Navzlic temu pa ostanejo cene na višini, ki so prevladovala neposredno po prohibiciji. Cene niso v nikakem razmerju z izdelovalnimi stroški. Niti izdelovalni stroški niti davki niso za to odgovorni, temveč posamezne prodajalne obojnih pijač in gostilne.”

MUSSOLINI BI RAD UNIL ZAPISNIK

LONDON, Anglija, 22. marca. — Sunday Chronicle pravi, da skušajo Mussolinijevi agenti uničiti dnevnik, v katerem je Madeleine de Fontanges popisala svoje ljubavno razmerje z Mussolinijem.

Njen zagovornik Rene Floriot pravi, da Mussolinijevi agenti skušajo prepričati, da vsebina dnevnika ne bi bila objavljena.

vklesani najznačilnejši dogodki v svetovni vojni. Na četrti strani pa je njegovo ime ter letnice 1851 in 1929.

Mrtvaške obrede je opravil kardinal Verdier in dečki so peli žalostinke.

LAHI SE NE MOREJO USTAVITI

Republikanci naglo napredujejo, toda sovražnika ne morejo najti. Italijanski ujetniki pojo socialistično himno.

MADRID, Španija, 22. marca. — Vladne čete nadaljujejo svoje zmogovito prodiranje v provinci Guadalajara in so zavzele Cogollor, okoli 8 milj od Almadrones, od koder so fašisti pred dvema tednoma pričeli svojo ofenzivo.

Dopolodne so napredovali 8 milj, ne da bi kje zadeli na sovražnika. Republikanci so zavzeli vse ozemlje, ki so ga izgubili prve dni ofenzive. Italijani so doživeli strahovit poraz ter se do sedaj še niso mogli vstaviti in se zopet postaviti v bojno vrsto.

Dvomljivo je, ako se bo italijanska armada po vsem tem, kar se je zgodilo, še kdaj mogla zbrati. Generalu Francu ne preostane drugega, kot da vdari z vso silo na katerem drugem kraju, da bodo morali republikanci odpoklicati vojaštvo s fronte pri Guadalajari. Karkoli pa namerava storiti, mora storiti takoj, kajti republikanci naglo prodirajo. V bližini Aragona se je predalo zopet 61 Italijanov.

MADRID, Španija, 22. marca. — 57 italijanskih ujetnikov je pričelo peti socialistično himno “Bandera rossa” (rdeča zastava) po kratkem govoru komunistične voditeljice Dolores Ibarruri. Po pesmi pa so klicali: “Živel Španski narod!”

HENDAYE, Francija, 22. marca. — Fašistično poveljstvo naznanja, da je bil v Brihuegi, katero mesto so republikanci zavzeli prejšnji teden, samo en bataljon fašistov in da je general Emilio Mola zapovedal, da se bataljon umakne iz mesta, ki se nahaja v dolini, na višje kraje. Tudi Trijueque se republikanci niso polastili z bojem, temveč zaradi slabega vremena je general Mola ukazal posadki, da se umakne. — Vsled dežja in velikega blata so bile vstavljene vse vojne operacije.

Bataljon italijanskih vojakov so na blatni cesti severno od Trijueque presenetili republikanski aeroplani. Preostalo jim ni drugega, kot bežati, da so se mogli rešiti. Da so mogli hitreje bežati, jim je general Mola zopet zapovedal, da vržejo orožje od sebe in se porazgube po poljih.

Armada generala Franca pri Guadalajari obstoji po večini iz Italijanov. Prejšnji teden so bile na tej fronti tri italijanske divizije, ali okoli 50.000 vojakov.

Po nekem poročilu ima gene-

ITALIJA BO BOJKOTIRALA KRONANJE

Mussolini angleški vladi ne more odpustiti, da je bil povabljen Haile Selassie. — Italija pa želi doseči sporazum z Anglijo.

LONDON, Anglija, 21. marca. — Zastopniku lista “Daily Mail” je Benito Mussolini izjavil, da bo Italija bojkotirala kronanje angleškega kralja Jurija VI., ker je angleška vlada povabila tudi cesarja Haile Selassieja, da pošlje svojega zastopnika.

Mussolini je poročevalcu G. Ward Price-ju med drugim rekel: “Povabilo Tafarija (družinsko ime cesarja Haile Selassie) bo imelo za posledico odstopnost italijanske delegacije. Zelo nam je žal; če pa se ozirajo na formaliteto, tedaj bodo tudi naše stališče razumeli.”

Mussolini je poudaril, da so kolonialne želje Italije izpolnjene in da Italija želi doseči Anglijo prijateljski sporazum. “Da, da,” je nadaljeval il duce, “izjavljam, da je Italija s kolonialnega stališča zadovoljna. Abesinija je velikaška pokrajina, polna velikih možnosti. Pripravljen sem z Anglijo prijateljsko urediti vsa vprašanja, ki jih želi imeti urejena v sosednjih pokrajinah Kenya in Sudan.”

Dalje je rekel Mussolini, da je za razvoj italijanske posesti v Afriki potrebno sodelovanje evropskih držav.

VELIKA LAKOTA NA KI- TAJSKEM

ČUNGKING, Kitajska, 22. marca. — V Čungkingu in okolici umrje za lakoto vsak dan okoli 200 ljudi. Provinca Sečvan, ki je najbolj gosto naseljena na kitajska provinca, je imela lansko leto hudo sušo, vsled česar primanjkuje živeža.

Na tisoče lačnih prebivalcev z dežele je prišlo v Čungking, kjer je vlada postavila štiri velike pomožne postaje.

Armeda Franco pol milijona vojakov, ki so razpostavljeni na fronti, ki je dolga več sto milj in je daljša kot je bila katera koli fronta v svetovni vojni.

Njegova armada je sestavljena iz naslednjih skupin: — 112.000 regularne armade, 142 tisoč Falange Espanola (fašistična milica), 120.000 Requetes (karlisti ali monarhisti), 38 tisoč Marokancev in 90.000 tuje legije, kamor pripadajo tudi italijanski “prostovoljci”, irska brigada in nemški letalci.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedit, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

TRINAJST BILIJONOV ZA OBOROŽEVANJE

Medtem ko teče na Španskem kri v potokih, tekmujejo ostale evropske države, katera se bo bolj oborožila in bolj temeljito pripravila na prihodnjo vojno.

V tekočem letu bodo porabile evropske države od trinajst do štirinajst tisoč milijonov dolarjev za izboljšanje armad, mornaric in zračnega brodogradstva. Lani so potrošile evropske države v isto svrhu enajst tisoč milijonov dolarjev.

Te cenvitve so le približne, kajti nihče natančno ne ve, koliko trošijo za orožje in municijo Nemčija, Italija in Rusija, kajti v teh državah tozadevni proračuni niso objavljeni.

Municijske tovarne obratujejo s polno paro. Najodličnejši kemiki so v službi vlad in se kosajo med seboj, kateri bo izumil bolj škodljive in bolj strupene pline.

Če bo šlo tako naprej, ne bodo proračuni evropskih držav nikdar uravnoteženi.

Vse govori samo o vojni, vse se pripravlja nanjo. Že ne zvo šolsko mladino vežbajo v orožju.

Po nekaterih državah je vse prebivalstvo podvrženo neprestanim vojaškim pripravam v telesnem in duševnem pogledu.

V Rusiji, Italiji, Nemčiji in celo v Franciji so municijske tovarne nacionalizirane.

Nad vse značilno pri tem je pa, da vsaka država pravi, da se edino zato pripravlja na vojno, da bi ohranila mir.

AMERIKA — POLJE ZA PROPAGANDO

Demokratski poslanec Martin Dies iz Texasa je izjavil, da so v teku "dobro premišljena prizadevanja" vse spore in sovražnosti Evrope presaditi na ameriška tla. Vsaka država si z ozirom na vojno prizadeva, da pridobi v Ameriki kar mogoče največje število vplivnih prijateljev, ker vse evropske države vidijo v Združenih državah deželo, ki ima največ denarja na svetu.

Dies je podal to izjavo po resoluciji poslanca Dicksteina iz New Yorka, ki zahteva, da poslanska zbornica imenuje posebno odbor, čigar naloga bo preiskovati vse propagando proti ameriški vladni oblasti.

Vsled teh dveh predlogov je nastala živahna debata, tekom katere je demokratski poslanec iz Arkanzasa Driver rekel, da je potrebno v Ameriki postaviti nekaj poveljstev za streljanje ščurčev proti vladi, poslanec Arthur H. Greenwood pa je predlagal, da bi se pojmi "izdajstvo" razširili tudi na one, ki v tej deželi nosijo tuje uniforme.

Dickstein je rekel, da namerava preiskovati vse skupine, ki hočejo v Ameriki dovesti do kakšnega preobrata ter je nato dodal: "Imenovati jih morem najmanj 250, katere podpira nemški denar."

Bivši uslužbenec pri Ford Motor Company Fritz Kuhn je v nekem pismu priznal, da je Hitlerjev voditelj v Združenih državah. Po zvestilu Dicksteina je v Ameriki še drugih 50.000 nemških "voditeljev", ki skušajo ameriško vladno izpodkopati.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 30.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljume že boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 21.00
\$ 25.—	\$ 26.25
\$ 30.—	\$ 31.50
\$ 35.—	\$ 36.75
\$ 40.—	\$ 42.00

Prejemnik dobil v starem kraju izplačila v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJEVNO GL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPIŠNIKE SPOROČJE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Preteklo sredo so našli v Pittsburghu v garaži mrtvega Michaela Turka, ki je najbrž iz nepredvidnosti postal žrtev Monoxide plina. Pokojni je bil star šele 53 let in rojen Skrijančen pri Novem mestu. V Ameriko je prišel prvič leta 1901, drugič pa leta 1909 v Pittsburgh, kjer je živel cel čas.

V St. Michael, Pa., se je ugrala vzpenjača v Maryland šahitu in padla 15 čevljev globoko z rezultatom, da sta bila dva rudarja ubita in 12 ranjenih. Med ubitima je tudi rojak Andrej Skrbec, star 62 let.

V Sharpsburgu, Pa., je umrla Mary Pavlakovich v starosti 59 let. V Ameriko je prišla leta 1891 in sicer v Joliet, Ill. Pokojnica je bila rojena v vasi Zilje v Beli krajini.

Ameriška Demovina poroča, da je v letu 1936 umrlo v clevelandški naselbini 361 Slovencev. Od teh je 312 umrlo naravne in 49 nasilne smrti; samo avti so ubili 14 clevelandskih rojakov in 17 je bilo ubitih v tovarnah pri delu. Izmed 312 umrlih rojakov je bilo le 186 zavarovanih pri podpravnih društvih. Umrli očetje in matere so zapustile skupaj 869 otrok. Od umrlih je bilo 237 rojenih v stari domovini, 124 pa v Ameriki.

Te dni je bil ubit v Lorrainu slovenski mladenič Edward Zehel. Mladi Zehel, star 17 let se je vozil z Geo. Kaurichem, ki je star 19 let in v bližini Avona je Kaurich zavozil ob nekem ovinku v drevo. Zehel je bil na mestu mrtve. To je že drugi v enem mesecu, da je Kaurich povzročil avto nesrečo. Mladi Zehel je bil rojen v Lorrainu.

V Clevelandu je preminul na svojem domu Joseph Hvala v starosti 59 let. Doma je bil iz vasi Troba pri Gorici na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1903.

V Joliet, Ill., je rojak Fr. Peterlin v torek zaključil svojo "sedelo stavko" v avtomobilu v So. May ulici, kjer je utical 8. marca v kotanji z lužo. Peterlin je "sedel" in spal v avtu na ulici vsega skupaj 180 ur — dosegel ni pa nič. Njegov "protest" te vrste proti slabim ulici ni nič zalegel pri mestni upravi. Najeti je moral "truk" ki je izvekel njegov avto iz jame blata.

Iz Jugoslavije.

Zaradi komunizma obsojeni Banjalučani.

Državno sodišče za zaščito države je 3. marca t. l. obsodilo spodaj navedene osebe zaradi članstva in propagande komunizma: Maslovića Adama, peka iz Banjaluke na poldrugo leto robije in dve leti izgube častnih pravic. Pavlica Nikolo, študenta filozofije iz Kiseljaka, stanujočega v Banjaluki, na leto dni strogega zapora. Meljka Djordjevića, absolventa prava iz Banjaluke na 10 mesecev strogega zapora. Jakoba Smita, mizarja iz Banjaluke na 8 mesecev strogega zapora in Filipovića Safeta Sulejmanova, novinarskega dopisnika v Banjaluki, na leto dni strogega zapora.

Hajduški proces.

Pred okrožnim sodiščem v Požarevcu se bo pričela razprava proti hajduku Marinku Radiću, katerega so orožniki ujeli pred tremi meseci. S hajdukom vred pride pred sodišče 59 njegovih zaupnikov in pomočnikov iz raznih krajev. Med hajdukovim pajdašijo so premožni ljudje, ki so v svojih občinah zavzemali važna mesta. Hajduk Radić je večino svojih pajdašev sam izdal. Razprava za katero vlada veliko zanimanje, bo trajala najmanj 10 dni.

Zagrebaški igralci pred sodniki.

Na sreskem sodišču v Zagrebu se je pričela razprava proti zagrebškima igralcema Slobodanu Živojnoviću in Ivi Oberskemu zaradi krpe, s katero sta si igralca v garderobi brisala čevlje, je med njima nastal pretep v katerem sta se drug drugega žalila. Oba sta vložila tožbe. Sodnik je zahteval več igralcev in gledališko osebje, ter je razpravo preložil zaradi dobave nekega spisa, ki ga je predložil zastopnik igralca.

Dijaki — roparski napadalci.

V Slavonskem Brodu so ponoči vdrl v hišo 75 let stare Julke Strajnić v Gundulićevi ulici, trije roparji, ki so starko tako dolgo davili, da se je onesvestila, nakar so prebrskali vse predale ter očitno iskali denar. Starko je kasneje našla hči, ki je o napadu obvestila orožnike. Aretirali so tri dijake, ki so priznali, da so izvršili roparski napad, našli pa so v hiši le tisoč dinarjev.

Obsojeni milijonar.

V Somboru je bil obsojen na 7 mesecev strogega zapora zaradi podkupovanja in navajanja.

Naznanilo in Zahvala

S tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po dolgotrajni bolezni in po dveh operacijah ter pretrpeli s sv. zakramenti za umirajočega dne 6. marca opoldne mirno v Gospodu zasnela —

Fanny Bugar

roj. Rojanc

Rojena je bila v Ihanu pri Domžalah, in v Ameriki je bivala štiri deset let. Pokopali smo jo dne 9. marca na pokopališču sv. Trojice poleg njenega soproga Antona, ki je umrl pred petnajstimi leti, in poleg hčere Frances, omožene Pleše.

Poleg mene zapuščin tukaj še dve sestr. Mrs. Agnes Češkar in Mrs. Rosie Adamich ter tri otroke, Molly, Marian in Antona.

Hvala vsem, ki so jo obiskali ob aurtvaškem odru, vsem, ki so darovali vence in plačali za sv. maše ter jo spremlili na zadnji poti. Dragi sestra, prišli sva skupaj v to deželo in sva vedno živeli v pravi sestrski ljubezni. Počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja.

MARY GANSER, žalujoča sestra.

Ridgewood, L. L., 22. marca 1937.

Zastrupila se je, ker so jo silili v zakon.

V bolnici v Otočen je umrla Eva Jakšić, stara 21 let. Zastrupila se je z oetovo kistino in sicer zato, ker je bila zaljubljena v sosedovega sina in se ni hotela omožiti z drugim, za katerega so se ogražali njeni starši.

V smrt zaradi pretirane občutljivosti.

V Novski si je končal življenje 17-letni trgovski vajenec Zdravko Kušmiš. V smrt je šel zaradi pretirane občutljivosti. Gospodar ga je bil ozmerjal, ker je bil prodal vrečo moke po nižji ceni kakor je določeno. To je fanta tako potrla, da je sklenil končati si življenje. Odšel je v klet in se obesil.

Samomor živčno bolne žene.

Te dni se je obesila v Slavonskem Brodu Marija Ferjančič, stara 44 let. Pred 15 leti se je omožila z Ivanom Bogdančevićem, ki si je pa kmalu po poroki končal življenje. Marija je ostala vdova s hčerko in poročila se je v drugič. S svojim drugim možem Ferjančičem se pa ni razumela in ga kmalu zapustila. Zadnje čase je kazala znake težke živčne bolezni in končno je obupala nad življenjem.

En mrtev, dva smrtno ranjena.

V vasi Obrovnici blizu Bjelovara so popivali in plesali fantje. Med godci sta bila tudi 28-letni krojaški pomočnik M. Vinković in njegov sorodnik Mirko Tadej. Med veseljačenjem se je vnel prepir, naenkrat je nekdo pgašnil luč in nastal je splošen pretep. Kmet Peter Marčetić je obležal mrtev v razparanem torbuhom. Vinković in Tadej sta bila pa smrtno ranjena.

NAJMLAJŠI SIN NEGUSA V ANGLEŠKI SOLI.

Od 18. marca je najmlajši sin abesinskega cesarja Hailela Selasija gojenec Kings College v Temptom. Neguš je nedavno osebo obiskal zavod, da se prepriča o njegovem ustroju. Je bil z informacijami, ki jih je dobil ob tisti priložnosti, povsem zadovoljen. Vsekako pa bo imel negušev sin v zavodu precej truda z učenjem, kajti doslej govori samo amharski jezik, angleščine pa ne zna nič.

Peter Zgaga

POMLADNA ZGODBA

Pomlad je v deželi. Vsepo vsod se očituje. Čemu bi tudi jaz ne napisal zanimive pomladne zgodbe, ki mi jo je nedavno povedal prijatelj Rado.

— Kot veš, — je dejal, — imam na Astoriji hišo, v katero sem vtaknil delo in prihranke dolgih let.

Za hišo je vrtniček, ki ga je treba obdelovati in negovati, da človek kaj lepega vidi, ko poleti skozi okno pogleda.

Mladike in sadike, seme, rožne grme in korenine je v New Yorku lahko kupiti, težavna je pa zadeva z gnojem, kajti kravni v newyorškem mestu, konj pa čedalje manj.

Vrt brez gnoja je pa kakor testo brez kvasa.

Se tako lepo in skrbno prelahaj zemljo, se tako dobro seme posej, raslo ne bo, če ni pognojeno. Umetnih gnojil je sicer dosti na prodaj, toda jaz bolj verujem v naravno stvar.

Imel sem pa srečo, da sem delal v New Rochelle, torej na skrajnem severnem robu velikega newyorškega mesta, in da je bil preko dvorišča moje delavnice velik konjski hlev.

Zmenil sem se s čuvajem, ki mi je dal za pol dolarja toliko gnojila, da bi ga bilo za pet vrtničkov dovolj.

V New Yorku je mogoče vse z lahkoto transportirati, le s transportom gotove vrste fig (oprosti, draga čitateljica ne dišeci in neparfumirani bese di) le s transportom takih fig je precejnjaja težava.

Ni mi kazalo drugega, kot v zavojih iz trdega, nepremočljivega papirja odnašati zvečer domov to najprimernejšo vrtno zabelo.

Tako lepo in skrbno sem zavil in debelim motvozom prevezal, da v nobeni newyorški department-trgovini kitajske žide lepše in skrbneje ne zavijajo.

Nekoga večera se vozim po subwayu proti Grand Central postaji. Poleg mene na klopi je počival zavoj, meni nasproti je sedel zakonski par, ki se jima je po obrazu, govorici in kretnjah poznalo, da jima je tekla zibelka na Ruskem ali na Poljskem. On suhoten, belobrad, s trdim klubkom na glavi; ona precej obilna, našminkanega obraza.

Toliko dragih kamnov je imela vdelanih v tri prstane, da mi je kar vid jemalo.

Zaglobil sem se v časopis in čital. Vlak se je sunkoma ustavil. Pogledam skozi okno in opazim napis: Grand Central.

Planem kvišku in skozi vrata na platformo. Vrata so se za menoj zapirala, ko se spominam, da sem pozabil na sedežu svojo dragocenost. Hočem nazaj — prepozno. Vrata so se zaprla. In vlak se je začel pomikati dalje proti Downtownu.

Toliko sem imel še časa, da sem pogledal skozi okno v vagon. Zavoj ni bilo več na sedežu. Zavoj je že držal v naročju moj bivši sopotnik in se blaženo smehljaj svoji spremeljevalki. Tudi ona je bila videti neznansko vesela. Take obraze kot sta jih imela ona dva, imajo le ljudje, ki jih iznenada obišče največja sreča.

In pred očmi mi je vstala slika:

Kako ju tare radovednost, kako nestrpno čakata svoje postaje; kako hitita na ulico in v apartment, nesoč s seboj zlahka dobljen zaklad; kako ga položita na mizo v obednici, skličeta skupaj člane svoje družine, in kako v nestrpnem pričakovanju previdno odvijata; kako potem... no, pa saj si lahko vsak sam predstavlja konec te pomladne zgodbe.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vred naše dolgotrajne skušnje vam zanesljivo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi potovanje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

J. PREVOST:

KRIZE NI VEC

Nekoč je bilo majhno morskopolišče na jugu, ki ga je križala huda zadela. Malostevnilno oseboje, edinega hotela: en sam sluga — je že grozil, da bo pustil vse in pobegnil. Lastnik je hodil mračno in mrko okoli, trgovci ni hotel nič več posejati denarja in stavbenik, ki ni bil še plačan, je zalival svoje skrbi z likerji, ki jih je ostajal dolžan.

Tedaj se je nekega dne pripeljala znamenita gospa s še močnejšim avtom. Sluga se je zbudi in hotel: je naglo priskočil.

"Radu bi soto z razgledom na morje," je rekla gospa.

"Milestljiva," je dejal hotelnik, ki je brž opazil s pogledom iz okna, "imamo krasno stanovanje z razgledom na morje: dva široka okna, spalnice, salon in kopalnico."

"Izvrstno!" je odvrnila gospa.

"Toda — glede tega stanovanja sem z nekom že v dogovoru," je drzno pripomnil hotelnik. "Moral bi se takoj odločiti."

"Prav," je rekla gospa.

"Tisoč frankov na teden ... vnaprejšnjem plačljivo ..."

Gospa je odvrnila: "V redu!" in je vzela iz torbice tisočak. Prava, pravega manja ... studenček v puščavi! Nato je odšla v najeto stanovanje z razgledom na morje.

Mali sluga, ki je bil odnesel prtljago navzgor, je pravkar pristopil, ko je hotelnik dal lepi tisočak v blagajno. "O, prosim!" je dejal, "videl sem tisočak! Tega moram jaz dobiti, gospod šef, ker mi že tri mesece niste dali plačila, in to je vprav tisoč frankov."

"Res je, dragi moj. Tu imaš denar. Ker si ga videl, ti ga ne morem zatajiti. Glej, da ga daš takoj v hranilnico!" Naglo je planil sluga na cesto. "Tisočak je zlozil na osem delov in ga hotel že dati v žep, ko je zavil trgovce okrog vogla in ga potrepjal po rami. "Halo fant, zdaj sem te pa le dobil! Že večkrat si mi ostal dolžan in denarja nisi nikoli vrnil. Sem z denarjem. Prav toliko mi dolguješ."

Mali sluga je zavzdihnil, rekoč: "Vi ste strašen človek! A ker ste denar videli ... tu ga imate!"

Trgovci je obraz kar žarel, ko je odpiral usnjato denarnico, ki je bila seveda čisto prazna. Ni opazil voza, ki je pripotela za njim in je bil v njem njegov hišni gospodar. Ustavil je voz: "Glej ga, glej!" je gospodar nagovoril trgovca. "Kar zalaje vlikate, v denarnico, je prav toliko, kolikor je vaša namemina. Bodite tako prijazni in izročite mi lepi bankovec, ki sem ga pravkar videl."

"Kakšno smelo imamo!" je zajel trgovca, a ker je bil vujen, da je denar urno polzel iz njegovih prstov, je dal tisočak gospodarju.

A njegova kretanja je bila preveč narejena in stavbenik hišnega posestnika, ki je prišel pravkar mimo, je bil vse videl.

"To je pa krasna prilika! Kakšen lepi bankovec imate! Natančno vsoto mojega honorarja! Prav lepa hvala! Zdaj mi niste nič več dolžni! Lep občutek, ali ne?"

Hišni posestnik je zavzdihnil. A ta je že marsikaj doživel. Vskomru svoje. Čisti račun. — dobri prijatelji. Kdor plačuje svoje dolge, ta tudi onogati. Skratka, dal je stavbeniku denar.

Stavbenik ga je malomarno stlačil v torbico in žepček in je spet — po dolgem času — stopil v hotelsko točilnico, da preslavi veseli dogodek.

Hotelnik se je porogljivo smehljaj. "O, kaj pa vidim! Pridite bliže, nekaj vam moram na uho povedati."

Stavbenik se je sklonil k njemu. Hotelnik mu je vzal bankovec, ki je molel iz žepka in je

reklal: "Veste, te vaše soto z razgledom na morje, mi niso nič kaj všeč. In sklenila sem, da odpotujem."

In vzela je oni tisočak nazaj in se odpeljala.

Tako je hotelnik obdržal slugo mali sluga je imel spet kredit pri trgovcu, trgovci je mogel ostati v lokalu in hišni posestnik ni bil stavbeniku nič več dolžan. Stavbenik je spet naročil liker za likerjem in hotelnik mu je spet iznova dajal na upanje. Tisočak je izgubil čez hribe in doline in življenj se je v novem zaupanju začelo iznova.

Rusija ima mnogo zlata

Stalin in sovjetski poslanik v Londonu Majski, sta nedavno izjavila, da bo Rusija kmalu največji producent zlata na svetu. Izvirajoč iz Pajkalskega jezera teče reka Angara, proti Belemu in Ledenemu morju. To je krasna reka bistratega toka, ki tja do konca januarja kljubuje strupenemu silovskemu mrazu. Vije se skozi prostrane pragozdove in pastekraje in že od pamtike je ta reka zlatonosna, v nji je mnogo zlata v obliki prahu, zrnc in ploščic. Skozi dolgo stoletja se je, sneg in led gladali skale na milijonih kvadratnih kilometrov in drobili v prah debele plasti granita. Tako se je izločalo zlato in se nabiralo v strugi. Pritoki Angare so nanesli v reko več zlata nego ga je v Randu ali na Alaski. Angara je pa od svojega izvira do izliva ruska reka in milijarde v njeni strugi so eden glavnih virov sovjetske moči.

Leta 1928 so pridobili v Rusiji iz zemlje in rek za dobri dve milijardi zlata. Leta 1934 se je dvignila produkcija na 4 milijarde, naslednje leto pa že na dobrih deset milijard. Glavni komisar za panoge narodnega gospodarstva Serebovski upa, da se bo povečalo letos pridobivanje zlata že na 25 do 30 milijard. Zaposlenih je nad 600 milijonov delavcev v rudnikih in strugah velikih ruskih rek. To so pravi "vojaki zlata" in njihov boj proti utrujenosti in strupenemu mrazu je kronan vsako leto z novo zmago.

Zlato bogastvo Rusije ni bila nobena tajna, toda do svetovne vojne mu niso pripisovali tako velikega pomena. Zadnja leta se pa vedno znova načenja vprašanje, kako so mogli Rusi tako visoko dvigniti pridobivanje zlata. Problem ima dve rešitvi. Avtor prve je Anglež Malcolm Burr, ki je dokazal, izredno bogastvo angarske reke, kjer je zlato v pesku in na plavinah sto čevljev globoko.

116

Stopil je v izbo, odprl okno na vrt in zlezal posteljo, ne da bi se Zaumerica prebudila. Z odprtimi očmi je ležal pod odejo in si z očetovskimi skruji belil glavo, kako bi najbolje spravil svojo "moro". Liziko na "pametna pota", ter tuhtal, kako bi pripravil heer do tega, da bi si ji vnelo tmoglavno srce za poštenega Pinterjevega Andreja.

Na zvoniku je odbilo že polnoč, ko se je hotelo zadremati tudi mojstru Zaumerju. Tedaj je zunaj pred hišo rahlo zašumelo. Priluškač se je dvignil v postelji in čul, da je tiho zvenčalo, kakor bi priletel kamenček na šipo.

"Res! Je že tu! A čak, temu posvetim!"

Z napravljajanjem se mu ni mudilo, ker je moдро poskrbel, da bo Lizika naletela na ovire, ako se bo hotela izmuzniti na skriven znamenek, ven pred hišo. Vpravi si je hotel obleči jopico, ko je na zidu razločno zapraskalo.

"To je pa že od sile! Zlati mi hoče zlesti kar po brajdi gori!"

Ob zidu so se glasno lomile mladike in latniki, potem pridružen vzkrik in na tla je padlo nekaj težkega. Zaumer je ropot tega padca predlišal, kajti v svoji razkačenosti je začel robati: "Kdo pa ne da miru ponoči! Hudič na zemlji! Tega ne bom trpel." Pomolil je glavo skozi okno. Vrt je ležal tih in temen pred njim. Nič ni zašumelo po grmovju, nihče ni tekkel po cesti, nihče se ni oglasil pri temnem Lizikiarju oknu.

"Vraga! Pa ne, da bi zlezal kar k njej v izbo!" Mojster je prižgal luč.

Zaumerica je odprla zaspane oči: "Kaj pa je? Za božjo vojo! Kaj te je spet prišlo?"

"Nič ne stegaj jezika, ti s svojo čedno heerco! Počakaj, zdaj pride zanj soto!" z gomoletno svečo v roki je stekel Zaumer ven na stopnice in stresel kljuko na zaprtih Lizikiarjih vratih. "Ali mi odpreš ali ne?" Notri nobenega glasu. "O, pri, pravim, ali bom pa sam!" Ni čakal na uspeh svoje grožnje, temveč se je z svo silo zagnal v vrata. Deske so zabreščale in zapah je odletel. Na pragu je stal zlati Zaumer z dvignjeno lučjo in svetil po kamri.

Lizika je bila sama. V svoji najlepši obleki in koketno sfrizirana je slonela ob zidu pri odprtem oknu. Bila je smrtnobleda in ko ohromela po vseh udih.

"Ti brezbožno dekle, ti!" je hotel začeti Zaumer svoje oštevanje.

Tedaj se je deklica vsa znešana opotekla proti njemu. "Nesreča, oče! Nesreča!"

"Da, seveda! Ti! Nesreča si za očeta in mater." Tedaj se mu je jezna beseda nenadoma ustavila. Zazdela se mu je, da govori iz prepadenega obraza njegove heere nekaj ljubejšega, ko le strah dekleta, ki ga je ujel pri skrivnem početju.

"Oče! Oče! Naš dobri, ljubi gospod grof!"

"Grof! Kaj grof?" se je ustrašil mojster

"Mladji go-pod grof! Pod okno je prišel — nič ne morem za to, vseč sem mu pač bila! In ko je bil že tu pri oknu — Dekletu je glas skoro pošel. "Ne vem, kaj mu je prišlo — na lepem ga je posilil kašelj, in glava mu je omahnila na stran, kakor da bi se mu začelo vrteti. Z obema rokama sem zagrabila po njem, pa za nsem mogla obdržati. Oče! Jezus, Marija, oče! Bojmi se, da se mu je kaj zgodilo!"

Zaumer ni imel nobene kaplje krvi več v obrazu in je baljil v heer kakor v prikazen. Vso njegovo očetovsko jezo je prevpil brezmejen strah. "Marija in Jožef! Ako se je kaj zgodilo! Pri meni! eč za to zve milostni gospod!" Kolena so se mu zašibila: porinil je svečnik na mizico pod ogledalom, omahnil k oknu, nagnil se ven in s pritajenim glasom zaklical doli v vrt: "Gospod grof! Gospod grof! Oglasite se vendar, prosim vas! — Ali se vam je kaj zgodilo? Gospod grof! — Gospod grof!"

Iz vrta ni bilo nobenega glasu.

Za silo oblečena se je prikazala Zaumerica in pogledala dekleta, ki je drhtela in drgetaječ šepela na pručici. "Otrok! Ali ti je oče kaj naredil?" je zavreščala mojstrica. Stekla je k Liziki, a tedaj je nenadoma zavpila, kakor bi ji kdo porinil bodalo v srce: "Jezus, Marija! Takšen oče brez vsega srca, ki do krvi pretepa lastno heer! Za nič in spet za nič!"

"Do krvi!" je zajeljala Lizika. Groza ji je strešla ranena, ko je uzrla na svojih prsih in rokah veliko, rdečo lise.

Pri oknu je pridružen kričnil mojster Zaumer: "Vsi svetniki v nebesih! Tu spodaj leži in se ne gane." Ko z njo je pograbil svečnik in planil iz soke.

DALJE PRIDE

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imaš plačeno naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje leto. Da nam prihraniš nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo na plačanje našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih luena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOŽI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE — ZATO OBISČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin	OHIO:
Barberton, Frank Treha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karl
Hager, Jacob Remik John Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Krme
Youngstown, Anton Kikelj
FLORADO:
Pueblo, Peter Collig, A. Saffit
Walsenburg, M. J. Savuk	OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar
INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič	PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana
Rupnik
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okora
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Taušelj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Zast
Pittsburgh in okolica, J. Pogacur in
Philip Progar
ILLINOIS:
Chicago, J. Bevcic, J. Lukanic
Cicero, J. Fabian (Chicago, Ok. ro.
in Illinois)
Joliet, Mary Bambich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Joe Zelene	STEELTON, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
MARYLAND:
Kittsmiller, Fr. Vodopivec	WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Slav
Sheboygan, Joseph Kakei
MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar	WYOMING:
Rock Springs, Louis Taušar
Diamondville, Joe Rolich
MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouše
Ely, Jos. J. Peschel
Eveleth, Louis Gouše
Gilbert, Louis Vesel
Hibbing, John Povik
Virginia, Frank Hrvatic	
MONTANA:
Bozondup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa	
NEBRASKA:
Omaha, P. Brodarek	
NEW YORK:
Crawford, Karl Strudon
Little Falls, Frank Hlad	

Vsak zastopnik ima potrdilo na svojo, katere je prejel. Zastopniko topla priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

FAŠISTI SO JIH PRIPRAVILI OB STREHO

Uboga mati in njeni otroci, katerim je fašistično bombardiranje uničilo hišo, počivajo ob cesti in ne vedo, kam bi se obrnili.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

1937

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

New York, N. Y. 216 West 18th Street

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

(25)

"Odkrito povedano, milostljiva gospica, s tem, kar ste se učili v dekliški šoli, ne morete opravljati nobene službe; dandanes vsakdo mnogo zahteva. Ker ne znate stenografirati in ne pisati na pisalni stroj in tudi ne razumete knjigovodstva, je izključeno, da bi mogli delati v kaki trgovini ali pisarni. In gospodinjstvo? Ne! Stročja bolnikov, oskrbovanje otrok? Tudi ne! Hm —"

"Vsega tega ne znam. Seveda igrati dobro tenis, znam plavati in marsikateri lahki šport. Znam peti in igrati klavir in ne slabo, kot pravijo. Obvladam angleščino in francosčino, četudi ne popolnoma. Učila sem se mnogo, toda ne temeljito in ne dovolj, da bi si s tem mogla služiti kruha. Bolj in bolj sem se prepričevala, da nisem za nobeno rabo," pravi Helga žalostno.

"Zaupanja v samo sebe ne smete izgubiti, milostljiva gospica. Najslabše, kar more človek napraviti, je, če zapade brezupa in obupa. Tudi za vas so še vedno dane možnosti, da boste mogli kaj delati. Pri vašem netemeljitem znanju pride seveda v poštev samo hiša. Na primer kaka stara dama bi bila mogoče zelo srečna, ako bi mogla poleg sebe imeti mlado družabnico, kot ste vi, ki gre z njo na izprehod; ji kaj berete in ravnote z njo, kot bi bila njena hči. Ali pa kot pomoč pri taki gospodnji, kar pa ni posebno dobro plačano, ker pri tem vračunajo hrano in stanovanje. Pa ravno ta poklic v katerem se je mogoče mnogo naučiti, dekleta najmanj spoštujejo, ker po končanem delu rade same razpolagajo s svojim časom, toda v taki službi je treba delati ves dan in pozno v noč, ne da bi se kdo zmenil za to, da vsakdo potrebuje kaj časa sam za sebe. Navzile temu pa mislim, kot sem rekel, da pride pri tem v poštev samo služba kot pomoč v gospodinjstvu, ali pa kot družabnica. V taki službi imate prosto stanovanje in hrano in perilo in pri računih to kaj velja. Oprostite mojo odkritosrčnost; toda pred trdimi dejstvi se človek ne more zapreti."

"Toda sedaj gospodinja večinoma same opravljajo svoje delo," odgovori Helga boječe. "Tako službo je težko dobiti, če noče katera takoj postati dekla —"

"Gotovo, priznam. Pa pri vsem tem je za vas mnogo lažje priti v kako hišo kot pa v pisarno. In izobrazba v tem stane mnogo denarja —"

"— ki ga pa nimam. Vsi na najzapronejših okoliščinah sem popolnoma obubožala, tako da si moram brezopogojno na kak način zaslužiti kaj denarja. Toda nobenega upanja nimam," pravi zelo potrto.

Torej zopet nič! Ali je mogoče pričakovala, da ji bo takoj dal kako mesto v svoji pisarni? Na njenem obrazu opazi globok obup, ko je rekla: "Nobenega upanja nimam!"

Deset drugih pa, ki bi bile obdarjene s tako zmanjstvom, se ne bi izrazilo tako; poiskale bi si kakoršnokoli možnost za srečo in bi si napravile prijetno in lahko življenje.

Zakaj pa sama tega ne mara? Ali je rajše bila lačna? Ker je tako čista in v svoji notranjosti tako plemenita, da ji take misli niti ne pridejo v glavo, si misli odvetnik in je tega vesel.

Helga vstane. "Hvala za vaš svet, gospod doktor in ne bom izgubila upanja in bom dalje iskala."

O, takoj bi že vedel za njo za kako službo; toda nekaj ga zadržuje, da ji na to noče namigniti.

"Sedaj pa mi dajte svoj naslov — telefon?"

"Oh ne!" se nasmije ginjaivo. "Helga Langenau, pri hišniku Bader. Ulica, številka, stanovanje zadaj ..."

Helga vidi njegovo začudenje. "Vesela sem, da sem tam dobila stanovanje, ko me je moj gospodar vrget na ulico po smrti moje matere, ker nisem imela nikakega denarja."

"Kdo pa je ta prijazni, dobronamerni mož?" jo vpraša naglo. Helga se hoče izogniti vprašanju.

"To je vseeno! gospod doktor. Saj je vendar imel popolno pravico, in to tembolj, ker moja mati nad eno leto ni plačala stanovanja, česar pa nisem vedela," pravi tiho.

"Tako. Našli ste tedaj zavetje pri hišniku?"

"Da, gospod doktor. In gi njivo dobri so proti meni; z menoj dele še ono malo, kar imajo, četudi sta oče in sin tudi brez dela."

Sedaj je bila najlepša prilika govoriti o Juriju, na katerega je vedno mislila.

"Gospod doktor, sin, Jurij Bader, je pošten in zanesljiv, je sofer in bi zopet zelo rad delal. Mogoče veste za koga, ki bi potreboval soferja, ali pa ga mogoče sami potrebujete?"

"Svoj avtomobil, ki je sedaj v popravilu, vozim sam. Toda bom pogledal," pravi prijazno.

"Kako srečna pa bila, gospod doktor, ko bi na moje priporočilo zopet dobil kako službo, da bi s tem mogla sama poplačati za dobroto njegovih starišev. Mladi Bader je razumen in nadarjen in tako zanesljiv."

"Pošljite mi fanta jutri popoldne ob štirih v mojo pisarno, da bom z njim govoril in bom videl njegove sposobnosti."

Ko ji napiše naslov, si misli: "Takdo bom od njega še kaj natančnejšega izvedel o Helgi Langenauovi."

Veselo pravi Helga.

"Kako vam bom hvaležna, gospod doktor! Njegova ušesa mi je mnogo važnejša kot moja. Prosim ne smatrajte me za predrzno, ker sem takoj prosila za dva. Toda če bi kdo rad delal ..."

"Mislim, bom na vaju oba, milostljiva gospica, in veselilo me bo, ako vam bom mogel povedati kaj prijetnega."

Njegove besede so se ji zdele poslovilne. Sicer pa je bila že tudi dolgo pri njem.

Kako prijazna je ta soba s težkim pohištvo iz hrastovega lesa in velikimi oljnatimi slikami: to je pozdrav iz njegove izgubljene sveta.

Kako zaupanje ji je vtil ta dr. Falke, da je mogla popolnoma lahko z njim govoriti. Ali je bil že star? Ni mogla presoditi. Je visok in stasit, obraz zelo resen in strog, toda njegov pogled je doberljiv. Nazaj počesani lasje so bili že nekoliko redki in na senčih so se mu že srebrno svetili.

"Prav lepa hvala za vse, gospod doktor!"

(Dalje prihodnjik.)

Lanny Ross pravi: "Luckies nikdar niti najmanj ne nadlegujejo mojega grla"

Neodvisen pregled je bil pred kratkim storjen med profesionalnimi moškimi in ženskami — odvetniki, zdravniki, predavatelji, znanstveniki itd. Izmed onih, ki so rekli, da kade cigarete, jih je več kot 87% ugotovilo, da imajo osebno rajši lahko kajo.

Mr. Ross odobrava modrost te prednosti in isto tako tudi drugi vodilni umetniki radia, odra, filma in opere. Njihovi glasovi so njihovo bogastvo. Zato jih toliko kadi Luckies. Tudi Vi imate lahko zaščito grla od Luckies — lahke kaje, proste gotovih rezkih dražljivcev, odstranjenih z izključnim procesom "It's Toasted". Luckies so prijazne grlu.

"Že dolgo časa se veselim Luckies. So lahka kaja in nikdar niti najmanj ne nadlegujejo mojega grla ... in to se tudi tiče mojega glasu. Zdi se mi, da je slehernemu znano, da vzame precej ur skušenj za enourno predstavo ... posebno s programom kot je novi 'Show Boat'. Dvomim pa, če vedo, kako krasen občutek je malo počivati, popolnoma pozabiti delo in kaditi Lucky."

Lanny Ross

NAJFINEJŠI TOBAK — "SMETANA PRIDELKA"

Lahka Kaja "It's Toasted" — Zaščita Vašega Grla

PROTI DRAŽENJU — PROTI KAŠLJU

Kaj vse ljudje pozabijo.

Med najbolj zanimive prosto-ve v Londonu spada brez dvoma urad za najdene predmete. Tam vidiš, kaj Londončani v teku enega leta znajo izgubiti. Tako so leta 1936 Londončani izgubili nič manj kakor 100.000 denarjev, 72.000 parov rokavic ter 25.000 majhnih kovčkov. Vse to so službeni po večini našli pozabljeni kje v kak omnibusu, na vlaku ali v kaki čakalnici. Toda najbolj čudno je bilo, ko so 61 m visoko na zgornji ploščadi velikega spomenika, ki je postavljen v spomin na veliki požar, ki je nekoč divljal v Londonu, našli veliko ptičnico s papigo. Mačk in psev pa je bilo izgubljenih in pozabljenih na stotine. Toda vse to bi še ne bilo tako čudno. Toda Londončani so izgubili in porabili nič manj, kakor 83 cilindrov, visokih in slavnostnih klobukov.

Najtežji predmet, ki so ga našli na cesti brez gospodarja, je bil velik stroj na motor za košnjo trave po vrtovih. Nekde ga je pustil sredi ceste v okolici Londona. Najmanjši in vendar najbolj dragoceni predmet, ki je bil izgubljen, pa je en milimeter platine. Nihče se še ni oglašil, ki bi bil povedal, da jo je izgubil. Neznani Londončan je izgubil tudi veliko želvo. Vsekakor najbolj nerazumljivo pa je, da v tem uradu potrpežljivo čakata dva človeška kostnjaka na lastnika, ki bi ju prišel iskat. Pa ga doslej tudi še ni bilo. Da je tam zbrani vse polno umetnih zob, naramnic, spodnjih hlač, senčnikov za svetilke, orgelje, miši, jaje, ni

treba niti omenjati. Poleg vsega čaka tam že nad eno leto nekaj zelenjave in pa dobro pečen češpljev puding. Kdo ne bi ga hotel še jesti?

KAKO IN KDAJ JE NASTAL TOKAJEC.

Na prehodu iz 18. v 19. stoletje je imel v Prešovu veletrgovino Samuel Steinhubel, rojen leta 1755. Z lastnimi ladjami je pošiljal blago skoraj po vsej svetu. Zelo se je pri tem zavajal za vinarstvo in izdal je knjigo nasvetov, kako je to bilo v sedanjem Tokaju in na vzhodnem Slovaškem pridelovati vino. Imel je prosrano vinograde in ustanavljal je vedno nove, da je lahko pošiljal vino po vsem svetu. V poperju Tokaj je odkril posebno močno vino in postal je pozoren nanj. Najprej so to vino zaščitili z župnim, pozneje pa še z državnim znakom. Zakon je strogo določal, katero vino se sme imenovati tokajec.

Tako je Steinhubel ustanovil slavo tokajca, ki je bila vedno večja. Zakon o zaščiti tega vina je se zdaj v veljavi. Po ustanovitvi Českoslovaške je prišlo nekaj vasi iz tokajske oblasti v Českoslovaško republiko tako, da imajo zdaj tudi tam svoje tokajsko vino. Med to kraje spada zlati Mala Tereza z državnimi kletmi, v katerih imajo znamenito kapljico. Ustanovitelj slave tokajca je umrl v svojem vinogradu v Madru leta 1823. Zadelo ga je kap in njegova slava je kmalu ugasnila.

NEKAJ SPLOSNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pisma, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so se precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravi samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravo. Vsaka karta velja za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik celi dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnil z istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljani dobe potne liste za dve leti, nedržavljeni pa dobe potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljeni morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnotako povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovati v stari kraj, naj si takoj zamenjajo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij so že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debeo tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV — SHIP NEWS

3. mara:
Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg
27. marca:
Saturnia v Trst
Paris v Havre
31. marca:
Aquitania v Cherbourg

1. aprila:
Bremen v Bremen
3. aprila:
Conte di Savoia v Genoa
7. aprila:
Washington v Havre
Lafayette v Havre
Queen Mary v Cherbourg
10. aprila:
Europa v Bremen
Rex v Genoa
14. aprila:
Normandie v Havre
15. aprila:
Berenaria v Cherbourg
Vulcania v Trst

10. aprila:
17. aprila:
Bremen v Bremen
20. aprila:
Roma v Genoa
21. aprila:
Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg
24. aprila:
De France v Havre
Conte di Savoia v Genoa
27. aprila:
Europa v Bremen
28. aprila:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

1. maja:
Saturnia v Trst
4. maja:
Paris v Havre
Berenaria v Cherbourg
Bremen v Bremen
Washington v Havre
5. maja:
Queen Mary v Cherbourg

Smrtna kazen za vedeževalce.

Takozvani vedeževalci ali vedeži so včasih za kak narod lahko velika nesreča, ker s svojimi prerokbami in vedeževanjem razburjajo ljudi. Še mnogo huje kakor v naših krajih pa je ta stvar razširjena na vzhodu. Sedaj poročajo z Japonskega, da je vedeževalska nadloga tam posebno nadležna. Japonske oblasti si ne morejo več drugače pomagati, da bi zatrle nesrečno vedeževanje, kakor s smrtno kaznijo, katero so zagrozili vsem, ki bi se hoteli z vedeževanjem slepariti svet in ga vznemirjati.

Znano je sicer, da so v srednjem veku zoper take ljudi, ki so jih imeli za čarovnike, silno ostro postopali. Na grmadah so sežigali ljudi, ki so bili obdolženi, da so čarovniki. Zlasti na Francoskem so bili v srednjem veku strogi in so vse take ljudi s smrtno kaznijo kaznovali. Sedaj pa prihaja Japonska, o kateri bi človek mislil, da je na višku evropske kulture, ter grozi s smrtno kaznijo vedežem. To je znamenje, da nobena površna civilizacija ne more nadomestiti prave kulture, katere celo v starih kulturnih narodih tako manjka. Saj je znano, da je tam, kjer je največ nevere, največ prazne vere v besede takih vedežev. Če bi evropske države dandanes vse to hotelo kaznovati z vrvo, bi zmanjkalo vrvi.

ZASTOPSTVO PRI KRALJEVEM KRONANJU

SANGHAJ, Kitajska, 21. marca. — Finančni minister H. H. King in mornariški minister admiral Čen Sao-kvan sta bila uradno imenovana za kitajske zastopnika pri kronanju angleškega kralja Jurija VI. 12. maja.

Naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Z. D.

8. maja:
Rex v Genoa
12. maja:
Aquitania v Cherbourg
14. maja:
Champlain v Havre
Europa v Bremen
15. maja:
Conte di Savoia v Genoa
19. maja:
Normandie v Havre
Manhattan v Havre
20. maja:
Berenaria v Cherbourg
21. maja:
Bremen v Bremen
22. maja:
Roma v Genoa
25. maja:
Lafayette v Havre
26. maja:
Queen Mary v Cherbourg
28. maja:
Paris v Havre
29. maja:
Rex v Genoa

1. junija:
Europa v Bremen
2. junija:
NORMANDIE v HAVRE
Aquitania v Cherbourg
Washington v Havre
5. junija:
Vulcania v Trst
9. junija:
Queen Mary v Cherbourg
10. junija:
Bremen v Bremen
12. junija:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
16. junija:
Manhattan v Havre
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODDELEK
"GLAS NARODA"
216 W. 18th St., New York

Posebno naj hite oni, ki namenjajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skoro že vse kabine oddane.